

**ORDONNANTIE
4 MAART 1993**

**inzake het behoud
van het onroerende erfgoed**

(Officieuze coördinatie)*

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1. Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Art. 2. Voor de toepassing van deze ordonnantie moet worden verstaan onder:

1° onroerend erfgoed: het geheel van de onroerende goederen met een historische, archeologische, artistieke, esthetische, wetenschappelijke, sociale, technische of volkskundige waarde, te weten:

- a) als monument: elk merkwaardig werk, met inbegrip van de uitrusting of decoratieve elementen die er integrerend deel van uitmaken;
- b) als geheel: iedere groep van onroerende goederen die een stedelijk geheel of een dorpsgeheel vormt dat voldoende samenhangend is om topografisch te worden afgebakend en merkwaardig is door zijn homogeniteit of doordat het in zijn omgeving is geïntegreerd;
- c) als landschap: elk werk van de natuur of van de mens of van beide samen, met geen of gedeeltelijke bebouwing en dat een ruimtelijke samenhang vertoont;
- d) als archeologische vindplaats: elk terrein, geologische formatie, gebouw, geheel of landschap dat archeologische goederen bevat of kan bevatten;

2° behoud: het geheel van de maatregelen gericht op het identificeren, de studie, de bewaring, de vrijwaring, de bescherming, het onderhoud, het beheer, de restauratie, het verstevigen, de herbestemming en het tot zijn recht doen komen van het onroerende erfgoed, teneinde het te integreren in het hedendaagse leven en het te behouden in een passende omgeving;

3° vrijwaringzone van het onroerende erfgoed: de zone rondom een monument, een geheel, een landschap of een archeologische vindplaats, waarvan de omtrek wordt vastgesteld volgens de vereisten van de vrijwaring van de omgeving van het onroerende erfgoed;

4° Gewest: het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

**ORDONNANCE
4 MARS 1993**

**relative à la conservation
du patrimoine immobilier**

(Coordination officieuse)*

CHAPITRE I

Généralités

Article 1. La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 107quater de la Constitution.

Art. 2 Pour l'application de la présente ordonnance, il faut entendre par:

1° patrimoine immobilier: l'ensemble des biens immeubles qui présentent un intérêt historique, archéologique, artistique, esthétique, scientifique, social, technique ou folklorique, à savoir:

- a) au titre de monument: toute réalisation particulièrement remarquable, y compris les installations ou les éléments décoratifs faisant partie intégrante de cette réalisation;
- b) au titre d'ensemble: tout groupe de biens immobiliers, formant un ensemble urbain ou rural suffisamment cohérent pour faire l'objet d'une délimitation topographique et remarquable par son homogénéité ou par son intégration dans le paysage;
- c) au titre de site: toute oeuvre de la nature ou de l'homme ou toute oeuvre combinée de l'homme et de la nature constituant un espace non ou partiellement construit et qui présente une cohérence spatiale;
- d) au titre de site archéologique: tout terrain, formation géologique, bâtiment, ensemble ou site qui comprend ou est susceptible de comprendre des biens archéologiques;

2° conservation: l'ensemble des mesures visant à l'identification, l'étude, la sauvegarde, la protection, le classement, l'entretien, la gestion, la restauration, la consolidation, la réaffectation et la mise en valeur du patrimoine immobilier, dans le but de l'intégrer dans le cadre de la vie contemporaine et de le maintenir dans un environnement approprié;

3° zone de protection du patrimoine immobilier: la zone établie autour d'un monument, d'un ensemble, d'un site ou d'un site archéologique dont le périmètre est fixé en fonction des exigences de la protection des abords du patrimoine immobilier;

4° Région: la Région de Bruxelles-Capitale;

* gewijzigd door de ordonnantie van 18 juli 2002 tot wijziging van de ordonnantie van 22 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw

* modifiée par l'ordonnance du 18 juillet 2002 modifiant l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme

- 5° *Regering*: de Brusselse Hoofdstedelijke *Regering*;
- 6° eigenaar: de natuurlijke persoon, de privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon, houder van een eigendomsrecht, van een vruchtgebruik, van een erfpacht of een recht van opstal op een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, of indien een vrijwaringzone wordt afgebakend, op een onroerend goed gelegen in deze zone;
- 7° speciale regelen van openbaarmaking: de in de artikelen 113 en 114 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw voorgeschreven procedure;
- 8° overlegcommissie: de territoriaal bevoegde commissie opgericht bij artikel 11 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw.

HOOFDSTUK II

De Commissie

Art. 3. § 1 Er wordt een Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest opgericht, hierna "de Commissie" te noemen.

Haar opdracht bestaat erin de adviezen te verstrekken die door of krachtens deze ordonnantie zijn vereist. (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

Zij kan eveneens de *Regering* op aanvraag van deze laatste of op eigen initiatief, van advies dienen over iedere aangelegenheid die betrekking heeft op een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort.

Zij kan haar eveneens aanbevelingen doen voor het algemeen beleid inzake de problematiek van het behoud.

§ 2. De *Regering* stelt de samenstelling, de organisatie en de regels van onverenigbaarheid van de Commissie vast en past daarbij de volgende principes toe:

- 1° De Commissie is samengesteld uit 18 leden die door de *Regering* benoemd worden. Twaalf worden gekozen op basis van een dubbele lijst die door de Hoofdstedelijke Raad voorgelegd wordt en zes worden gekozen op de voordracht van de Commissie.
- 2° De Commissie is samengesteld uit leden die afkomstig zijn van alle kringen die bij het behoud betrokken zijn, verenigingen inbegrepen.

De leden van de Commissie zijn bekend om hun bekwaamheid inzake het behoud van het onroerende erfgoed.

Elk van de volgende vakgebieden is vertegenwoordigd: natuurlijk erfgoed, archeologie, historisch onderzoek, architecturaal erfgoed, restauratietechnieken.

5° *Gouvernement*: le *Gouvernement* de la Région de Bruxelles-Capitale;

6° propriétaire: la personne physique ou morale de droit privé ou de droit public, titulaire d'un droit de propriété, d'usufruit, d'emphytéose ou de superficie sur un bien relevant du patrimoine immobilier ou, dans le cas de la délimitation d'une zone de protection, sur un bien immobilier situé dans cette zone;

7° mesures particulières de publicité: la procédure prévue aux articles 113 et 114 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme;

8° commission de concertation: la commission territorialement compétente créée par l'article 11 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme.

CHAPITRE II

La Commission

Art. 3. § 1. Il est institué une Commission royale des monuments et des sites de la Région de Bruxelles-Capitale, ci-après dénommée "la Commission".

Elle est chargée de donner les avis requis par la présente ordonnance ou en vertu de celle-ci. (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

Elle peut aussi donner un avis au *Gouvernement*, à la demande de celui-ci ou de sa propre initiative, sur toute question se rapportant à un bien relevant du patrimoine immobilier.

Elle peut également lui adresser des recommandations de politique générale sur la problématique de la conservation.

§ 2. Le *Gouvernement* arrête la composition, l'organisation et les règles d'incompatibilité de la Commission en consacrant l'application des principes suivants:

- 1° La Commission se compose de 18 membres nommés par le *Gouvernement*. Douze sont choisis sur base d'une liste double présentée par le Conseil de la Région et six sont choisis sur présentation de la Commission.
- 2° La Commission est composée de membres émanant de l'ensemble des milieux concernés par la conservation, y compris les associations.

Les membres de la Commission ont une compétence notoire en matière de conservation du patrimoine immobilier.

Chacune des disciplines suivantes est représentée: patrimoine naturel, archéologie, recherches historiques, patrimoine architectural, techniques de restauration.

Bovendien omvat de Commissie ten minste een licentiaat of doctor in de archeologie en kunstgeschiedenis, een licentiaat of doctor in de geschiedenis en een architect.

3° De leden van de Commissie worden benoemd voor een vernieuwbaar mandaat van zes jaar.

4° De Commissie wordt om de drie jaar voor de helft vernieuwd.

§ 3. De Commissie keurt een huishoudelijk reglement goed dat ze ter goedkeuring voorlegt aan de *Regering*.

De adviezen, de opmerkingen, aanbevelingen en suggesties van de Commissie, worden bij gewone meerderheid van de aanwezige leden geformuleerd.

Behalve voor adviezen mag de minderheid haar mening laten opnemen in de notulen.

§ 4. De Commissie wordt bijgestaan door een vast secretariaat.

De *Regering* wijst de ambtenaren van de Administratie van het Erfgoed aan die belast worden met dit secretariaat.

Dit secretariaat wordt ondermeer belast met:

- 1° het secretariaat en de interne administratie van de Commissie;
- 2° het ter beschikking stellen aan het publiek van de inventaris en het register.

HOOFDSTUK III

De inventaris en het register van het onroerende erfgoed

Art. 4. § 1. De *Regering* maakt een inventaris op van het onroerend erfgoed van het Gewest, houdt hem bij en maakt hem bekend.

De Commissie of het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het goed gelegen is kan voorstellen dat een goed wordt ingeschreven in de inventaris.

De *Regering* legt de procedure vast betreffende het opmaken, het bijhouden en het bekendmaken van de inventaris.

Elke aanvraag van stedenbouwkundige vergunning, verkavelingvergunning of stedenbouwkundig attest die betrekking heeft op een goed dat is ingeschreven op de inventaris, is onderworpen aan het advies van de overlegcommissie. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen wordt slechts geraadpleegd op verzoek van de Overlegcommissie. (*Inwerkingtreding: 07-08-2002*)

De *Regering* kan de lijst bepalen van de handelingen en werken die door hun geringe omvang vrijgesteld zijn van het voorafgaand advies van de overlegcommissie. De handelingen en werken die vrijgesteld zijn van het advies van de overlegcommissie, zijn ook vrijgesteld van de speciale regelen van openbaarmaking. (*Inwerkingtreding: 07-08-2002*)

Par ailleurs, la Commission comporte au moins un licencié ou docteur en archéologie et histoire de l'art, un licencié ou docteur en histoire et un architecte.

3° Les membres de la Commission sont nommés pour un mandat renouvelable de six ans.

4° La Commission est renouvelée tous les trois ans par moitié.

§ 3. La Commission adopte un règlement d'ordre intérieur qu'elle soumet à l'approbation du *Gouvernement*.

Les avis, observations, recommandations et suggestions de la Commission sont formulés à la majorité simple des membres présents.

Hormis pour les avis, la minorité peut mentionner son opinion au procès-verbal.

§ 4. La Commission est assistée d'un secrétariat permanent.

Le *Gouvernement* désigne les fonctionnaires de l'Administration du Patrimoine chargés de ce secrétariat.

Parmi les missions du secrétariat figurent:

- 1° le secrétariat et l'administration interne de la Commission;
- 2° la tenue à la disposition du public de l'inventaire et du registre.

CHAPITRE III

L'inventaire et le registre du patrimoine immobilier

Art. 4. § 1. Le *Gouvernement* dresse, tient à jour et publie un inventaire du patrimoine immobilier de la Région.

La Commission ou le collège des bourgmestre et échevins de la commune où le bien est situé peut proposer l'inscription d'un bien à l'inventaire.

Le *Gouvernement* arrête la procédure relative à l'établissement, la mise à jour et la publication de l'inventaire.

Toute demande de permis d'urbanisme, de permis de lotir ou de certificat d'urbanisme se rapportant à un bien inscrit à l'inventaire est soumise à l'avis de la commission de concertation. La Commission royale des Monuments et des Sites n'est consultée qu'à la demande de la commission de concertation. (*Entrée en vigueur: 07-08-2002*)

Le *Gouvernement* peut établir la liste des actes et travaux, qui en raison de leur minime importance, sont dispensés de l'avis préalable de la commission de concertation. Les actes et travaux dispensés de l'avis de la commission de concertation sont également dispensés des mesures particulières de publicité. (*Entrée en vigueur: 07-08-2002*)

§ 2. De *Regering* maakt een register op van het onroerende erfgoed, dat ingeschreven is op de bewaarlijst, beschermd is of dat het voorwerp van een beschermingsprocedure is, en houdt dit register bij.

Art. 5. De *Regering* legt de vorm van de inventaris en van het register vast, en bepaalt welke vermeldingen erin moeten voorkomen.

Zij doet aan iedere gemeente een uittreksel uit de inventaris en het register toekomen betreffende de goederen die tot het onroerende erfgoed behoren en die gelegen zijn op het grondgebied van die gemeente.

De inschrijving in de inventaris van een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, heeft uitwerking vanaf de dag waarop het bij wege van vermelding in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt wordt.

Art. 6. Eenieder kan op eenvoudig verzoek bij de Gewestelijke Administratie, bij het gemeentebestuur of op het secretariaat van de Commissie inzage nemen van de inventaris en van het register, en er op eigen kosten een afschrift van krijgen.

HOOFDSTUK IV

De bewaarlijst

Afdeling 1

Het inschrijven op de bewaarlijst en het opleggen van bijzondere behoudsvoorwaarden

Art. 7. § 1. De *Regering* stelt de bewaarlijst op van de goederen die behoren tot het onroerende erfgoed. Ze vat de procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst aan hetzij op eigen initiatief, hetzij op voorstel van de Commissie.

§ 2. Nadat ze, als ze dat nuttig acht, advies gevraagd heeft aan de Commissie, kan de *Regering* eveneens de procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst aanvatten van elk goed dat tot het onroerende erfgoed behoort:

- 1° hetzij op verzoek van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het goed gelegen is;
- 2° hetzij op verzoek van een vereniging zonder winstoogmerk die de handtekeningen verzameld heeft van honderd vijftig personen die ten minste achttien jaar oud zijn en hun woonplaats hebben in het Gewest. Deze vereniging moet het behoud van het erfgoed tot doel hebben en haar statuten moeten ten minste drie jaar voordien in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt zijn;
- 3° hetzij op verzoek van de eigenaar.

De *Regering* bepaalt de vorm en de inhoud van de in het eerste lid bedoelde verzoeken.

De Commissie brengt haar advies uit binnen negentig dagen nadat zij hierom verzocht is. Na het verstrijken van die termijn wordt de procedure voortgezet.

§ 2. Le *Gouvernement* dresse et tient à jour un registre des biens immobiliers inscrits sur la liste de sauvegarde, classés ou faisant l'objet d'une procédure de classement.

Art. 5. Le *Gouvernement* arrête la forme de l'inventaire et du registre et détermine les mentions qui doivent y figurer.

Il communique à chaque commune l'extrait de l'inventaire et du registre qui se rapportent aux biens relevant du patrimoine immobilier situés sur son territoire.

L'inscription à l'inventaire d'un bien relevant du patrimoine immobilier produit ses effets à dater de la publication, par mention, au Moniteur belge.

Art. 6. Quiconque peut prendre connaissance de l'inventaire et du registre sur simple demande à l'administration régionale, à l'administration communale ou au secrétariat de la Commission et en obtenir copie à ses frais.

CHAPITRE IV

La liste de sauvegarde

Section 1

Inscription sur la liste de sauvegarde et imposition de conditions particulières de conservation

Art. 7 § 1. Le *Gouvernement* dresse la liste de sauvegarde des biens relevant du patrimoine immobilier. Il entame la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde soit d'initiative, soit sur la proposition de la Commission.

§ 2. Après avoir pris, s'il l'estime utile, l'avis de la Commission, le *Gouvernement* peut également entamer la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde de tout bien relevant du patrimoine immobilier:

- 1° soit à la demande du collège des bourgmestre et échevins de la commune où le bien est situé;
- 2° soit à la demande d'une association sans but lucratif qui a recueilli les signatures de cent cinquante personnes âgées de dix-huit ans au moins et domiciliées dans la Région. Cette association doit avoir pour objet social la sauvegarde du patrimoine, et ses statuts doivent être publiés au Moniteur belge depuis au moins trois ans;
- 3° soit à la demande du propriétaire.

Le *Gouvernement* arrête la forme et le contenu des demandes visées à l'alinéa 1er.

La Commission donne son avis dans les nonante jours de la demande dont elle est saisie. Passé ce délai, la procédure est poursuivie.

§ 3. De *Regering* deelt haar beslissing om de procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst aan te vatten mee aan de gemachtigde ambtenaar die aangesteld is krachtens de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw.

Zij geeft bij een ter post aangetekende brief kennis van deze beslissing aan:

- 1° de Commissie;
- 2° de gemeente waar het goed gelegen is;
- 3° de eigenaar;
- 4° de vereniging zonder winstoogmerk bedoeld bij § 2, 2°;
- 5° alle andere personen van wie de *Regering* het nuttig acht dat zij worden ingelicht.

De kennisgeving bevat volgende elementen:

- 1° een korte beschrijving alsmede de eventuele benaming van het goed;
- 2° de kadastrale aanduiding van het goed;
- 3° de waarde van het goed, volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1°.

De kennisgeving aan de eigenaar die vermeld staat op de kadastrale legger en op het hierop vermelde adres, wordt geacht geldig te zijn.

Het besluit van de *Regering* dat de procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst aanvat, wordt bovendien bij wege van vermelding in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

§ 4. Binnen vijftien dagen na de kennisgeving van de beslissing om de procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst aan te vatten, is de eigenaar verplicht om hiervan kennis te geven aan de huurder, de bewoner, alsook elke persoon die de eigenaar, huurder of bewoner zou hebben gelast of toegestaan om werken uit te voeren aan het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, op straffe van aansprakelijk te worden gesteld voor de herstelling van het goed, bevolen door de rechtbank krachtens artikel 38. Deze verplichting dient te worden vermeldt in de akte van kennisgeving van de beslissing.

§ 5. Binnen dertig dagen na de kennisgeving van de beslissing om de procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst aan te vatten, kan de eigenaar zijn opmerkingen betreffende het ontwerp van inschrijving op de bewaarlijst, bij een ter post aangetekende brief aan de *Regering* kenbaar maken. Na het verstrijken van die termijn wordt de procedure voortgezet.

§ 6. De *Regering* neemt het besluit tot inschrijving op de bewaarlijst van een goed dat behoort tot het onroerende erfgoed binnen drie jaar van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de beslissing om de procedure aan te vatten. Na het verstrijken van die termijn vervalt de procedure.

Art. 8. § 1. Het besluit tot inschrijving op de bewaarlijst van een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, moet met redenen worden omkleed, om, in voorkomend geval, tegemoet te komen aan de opmerkingen van de eigenaar en moet de volgende gegevens bevatten:

§ 3. Le *Gouvernement* communique sa décision d'entamer la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde au fonctionnaire-délégué désigné en exécution de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme.

Il la notifie par lettre recommandée à la poste:

- 1° à la Commission;
- 2° à la commune où le bien est situé;
- 3° au propriétaire;
- 4° à l'association sans but lucratif visée au § 2, 2°;
- 5° à toute autre personne que le *Gouvernement* juge opportun d'informer.

La notification reproduit les mentions suivantes :

- 1° la description sommaire du bien ainsi que sa dénomination éventuelle;
- 2° la référence cadastrale du bien;
- 3° l'intérêt qu'il présente selon les critères définis à l'article 2, 1°.

Est réputée valable la notification faite au propriétaire renseigné à la matrice cadastrale et à l'adresse figurant sur cette dernière.

L'arrêté du *Gouvernement* qui entame la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde est en outre publié par mention au Moniteur belge.

§ 4. Dans les quinze jours de la notification de la décision d'entamer la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde, le propriétaire est tenu d'en informer le locataire, l'occupant ainsi que toute personne que le propriétaire, le locataire ou l'occupant aurait chargée ou autorisée à effectuer des travaux dans le bien relevant du patrimoine immobilier, sous peine d'être tenu pour responsable de la remise en état des lieux ordonnée par le tribunal en vertu de l'article 38. Mention de cette obligation doit apparaître dans l'acte de notification de la décision.

§ 5. Dans les trente jours de la notification de la décision d'entamer la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde, le propriétaire peut faire connaître au *Gouvernement*, par lettre recommandée à la poste, ses observations au sujet du projet d'inscription sur la liste de sauvegarde. Passé ce délai, la procédure est poursuivie.

§ 6. Le *Gouvernement* prend l'arrêté d'inscription sur la liste de sauvegarde du bien relevant du patrimoine immobilier dans les trois ans de la publication au Moniteur belge de la décision d'entamer la procédure. Passé ce délai, la procédure est caduque.

Art. 8. § 1. L'arrêté portant inscription sur la liste de sauvegarde d'un bien relevant du patrimoine immobilier doit être motivé en vue, le cas échéant, de rencontrer les observations du propriétaire et doit contenir les mentions suivantes:

- 1° een korte beschrijving alsook de eventuele benaming van het goed;
- 2° de kadastrale aanduiding van het goed;
- 3° de waarde van het goed, volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1°.

Met betrekking tot de gehelen, landschappen en archeologische vindplaatsen wordt bij dit besluit een plan van afbakening gevoegd.

§ 2. Het besluit tot inschrijving op de bewaarlijst van een goed dat tot het onroerende erfgoed kan bovendien de bijzondere voorwaarden voor het behoud bepalen waaraan het op de bewaarlijst ingeschreven onroerende goed is gebonden.

Deze voorwaarden kunnen beperkingen betreffende het eigendomsrecht inhouden, met inbegrip van het volledig of gedeeltelijk bouwverbod, verbouwverbod of afbraakverbod.

Art. 9. § 1. De *Regering* doet het besluit tot inschrijving op de bewaarlijst toekomen aan de gemachtigde ambtenaar aangewezen ingevolge de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende de organisatie van de planning en de stedenbouw.

Bovendien brengt zij dit ter kennis, bij een ter post aangetekende brief, van:

- 1° de Commissie;
- 2° de gemeente;
- 3° de eigenaar;
- 4° de vereniging zonder winstoogmerk bedoeld bij artikel 7, § 2, 2°;
- 5° eenieder van wie de *Regering* het nuttig acht dat hij wordt ingelicht.

De kennisgeving aan de eigenaar die vermeld staat op de kadastrale legger en op het hierop vermelde adres, wordt geacht geldig te zijn.

§ 2. Binnen vijftien dagen na de kennisgeving van het besluit is de eigenaar verplicht hiervan kennis te geven aan de huurder, de bewoner en aan elke persoon die de eigenaar, de huurder of de bewoner zou hebben gelast of toegestaan om werken uit te voeren aan het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, op straffe van aansprakelijk te worden gesteld voor de herstelling van het goed, bevolen door de rechtbank krachtens artikel 38.

Deze verplichting dient te worden vermeld in de akte van kennisgeving van het besluit.

Art. 10. Het besluit tot inschrijving op de bewaarlijst wordt gelijktijdig naar het Belgisch Staatsblad en het Kantoor van Bewaring der hypotheek gestuurd. Het is bindend te rekenen van de dag waarop het bij wege van vermelding in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Ten aanzien van de overheden en personen bedoeld in artikel 9, § 1, is het besluit bindend te rekenen van de kennisgeving ervan, indien deze aan de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad voorafgaat.

- 1° la description sommaire du bien ainsi que sa dénomination éventuelle;
- 2° la référence cadastrale du bien;
- 3° l'intérêt qu'il présente selon les critères définis à l'article 2, 1°.

En ce qui concerne les ensembles, sites et sites archéologiques, un plan de délimitation est annexé à l'arrêté.

§ 2. L'arrêté portant inscription sur la liste de sauvegarde d'un bien relevant du patrimoine immobilier peut en outre déterminer les conditions particulières de conservation auxquelles le bien immobilier inscrit sur la liste de sauvegarde est soumis.

Ces conditions peuvent comporter des restrictions au droit de propriété, en ce compris l'interdiction totale ou partielle de construire, d'apporter des transformations ou de démolir.

Art. 9. § 1. Le *Gouvernement* communique l'arrêté portant inscription sur la liste de sauvegarde au fonctionnaire délégué désigné en exécution de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme.

En outre, il le notifie par lettre recommandée à la poste:

- 1° à la Commission;
- 2° à la commune;
- 3° au propriétaire;
- 4° à l'association sans but lucratif visée à l'article 7, § 2, 2°;
- 5° à toute personne que le *Gouvernement* juge opportun d'informer.

Est réputée valable la notification faite au propriétaire renseigné à la matrice cadastrale et à l'adresse figurant sur cette dernière.

§ 2. Dans les quinze jours suivant la notification de l'arrêté, le propriétaire est tenu d'en informer le locataire, l'occupant ainsi que toute personne que le propriétaire, le locataire ou l'occupant aurait chargée ou autorisée à effectuer des travaux dans le bien relevant du patrimoine immobilier, sous peine d'être tenu pour responsable de la remise en état des lieux ordonnée par le tribunal en vertu de l'article 38.

Mention de cette obligation doit apparaître dans l'acte de notification de l'arrêté.

Art. 10. L'arrêté portant inscription sur la liste de sauvegarde est adressé simultanément au Moniteur belge et au Bureau de la Conservation des hypothèques. Il est obligatoire dès le jour de sa publication, par mention, au Moniteur belge.

A l'égard des autorités et personnes visées à l'article 9, § 1er, l'arrêté est obligatoire dès sa notification si celle-ci précède la publication au Moniteur belge.

Afdeling 2 Gevolgen

Art. 11. De eigenaar van een goed behorend tot het op de bewaarlijst ingeschreven onroerende erfgoed is verplicht om dit in goede staat te houden en om de bijzondere behoudsvoorwaarden, die eventueel werden voorgeschreven, na te leven.

Art. 12. § 1. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 2. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 3. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 4. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 5. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 6. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 7. In afwijking van de artikelen 133 en 135 van de nieuwe gemeentewet en artikel 67 van het koninklijk besluit van 10 december 1970 houdende de Huisvestingscode, kan de burgemeester het gedeeltelijk of volledig afbreken van een goed dat ingeschreven is op de bewaarlijst, niet bevelen zonder kennis te geven van zijn beslissing aan de *Regering*.

De beslissing van de burgemeester behoeft de goedkeuring van de *Regering*.

Deze beslissing van de burgemeester wordt van rechtswege uitvoerbaar als er binnen veertig dagen te rekenen vanaf de ontvangst van kennisgeving van de burgemeester geen tegenstrijdige beslissing uitgebracht werd.

§ 8. Het goed behorend tot het op de bewaarlijst ingeschreven onroerende erfgoed wordt automatisch opgenomen in de inventaris.

Art. 13. § 1. De gevolgen van de inschrijving op de bewaarlijst volgen de goederen die tot het onroerende erfgoed behoren in welke handen ze ook overgaan.

§ 2. In geval van overdracht van een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, moet de instrumenterende ambtenaar bij de gemeentebesturen alle informatie verzamelen met betrekking tot de eventuele inschrijving van dit goed op de bewaarlijst.

Hij maakt melding van die inschrijving in de akte die de overdracht vaststelt.

Bij de publiciteit die met een verkoop van een op de bewaarlijst ingeschreven goed gepaard gaat, is de instrumenterende ambtenaar en eenieder die, voor eigen rekening of als tussenpersoon, verkoopt, verplicht te vermelden dat dit onroerende erfgoed op de bewaarlijst is ingeschreven.

§ 3. Wanneer een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, ingeschreven wordt op de bewaarlijst, moeten de gemeentebesturen dit vermelden bij de afgifte van het stedenbouwkundig attest of bij het verstrekken van de stedenbouwkundige inlichtingen bedoeld in artikel 174 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw.

Section 2 Effets

Art. 11. Le propriétaire d'un bien relevant du patrimoine immobilier inscrit sur la liste de sauvegarde a l'obligation de le maintenir en bon état et de respecter les conditions particulières de conservation qui auraient été prescrites

Art. 12. § 1. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 2. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 3. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 4. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 5. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 6. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 7. Par dérogation aux articles 133 et 135 de la nouvelle loi communale et l'article 67 de l'arrêté royal du 10 décembre 1970 portant le Code du logement, le bourgmestre ne peut ordonner la démolition partielle ou totale d'un bien inscrit sur la liste de sauvegarde sans notifier sa décision au *Gouvernement*.

La décision du bourgmestre est soumise à l'approbation du *Gouvernement*.

Cette décision du bourgmestre devient exécutoire de plein droit s'il n'est pas intervenu de décision contraire notifiée dans le délai de quarante jours suivant la réception de la lettre de notification du bourgmestre.

§ 8. Le bien relevant du patrimoine immobilier inscrit sur la liste de sauvegarde est automatiquement repris à l'inventaire.

Art. 13. § 1. Les effets de l'inscription sur la liste de sauvegarde suivent les biens relevant du patrimoine immobilier, en quelques mains qu'ils passent.

§ 2. En cas de transfert d'un bien relevant du patrimoine immobilier, l'officier instrumentant est tenu de recueillir auprès des administrations communales les informations relatives à l'inscription éventuelle de ce bien sur la liste de sauvegarde.

Il fait mention de cette inscription dans l'acte constatant le transfert.

Dans toute publicité faite à l'occasion d'une vente d'un bien inscrit sur la liste de sauvegarde, l'officier instrumentant et toute personne qui, pour son compte ou à titre d'intermédiaire, met en vente, sont tenus de faire mention de l'inscription de ce bien sur la liste de sauvegarde du patrimoine immobilier.

§ 3. Lorsqu'un bien relevant du patrimoine immobilier est inscrit sur la liste de sauvegarde, les administrations communales sont tenues, lors de la délivrance d'un certificat d'urbanisme ou des renseignements urbanistiques visés à l'article 174 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme, de le préciser.

Art. 14. De Commissie moet om advies worden gevraagd alvorens de vergunningen worden afgegeven die krachtens bepalingen van wetgevende aard, vastgesteld in de aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet, vereist zijn voor een goed dat behoort tot het op de bewaarlijst ingeschreven onroerende erfgoed.

Uitgezonderd de gevallen waarin dit advies reeds vereist en georganiseerd is krachtens bovengenoemde bepalingen van wetgevende aard, organiseert de *Regering* de adviesprocedure met de duidelijke vermelding dat bij ontstentenis van een uitspraak, binnen een bepaalde termijn, de Commissie geacht wordt een gunstig advies te hebben uitgebracht. (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

Art. 15. Alle gevolgen van de inschrijving op de bewaarlijst zijn van toepassing op de tot het onroerende erfgoed behorende goederen die het voorwerp uitmaken van een procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst, en dit voor de duur van deze procedure en vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de beslissing van de Regering om deze procedure aan te vatten of vanaf de datum van kennisgeving van deze beslissing als dit vroeger gebeurde, tot het einde van deze procedure.

Afdeling 3

Royering van de bewaarlijst en wijziging van de behoudsvoorwaarden.

Art. 16. § 1. Indien vaststaat dat nieuwe omstandigheden sedert de datum van het besluit dat het goed inschrijft op de bewaarlijst de waarde van het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, verminderen volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1°, kan de *Regering*, na gunstig advies van de Commissie, een goed behorend tot het onroerende erfgoed van de bewaarlijst royeren of de bijzondere behoudsvoorwaarden waaraan het goed gebonden is, wijzigen.

De *Regering* stelt de procedure in hetzij op eigen initiatief, hetzij op voorstel van de Commissie, hetzij op aanvraag van:

- 1° het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het goed gelegen is;
- 2° een vereniging zonder winstoogmerk die de handtekening verzameld heeft van honderd vijftig personen die ten minste achttien jaar oud zijn en hun woonplaats hebben in het Gewest. Deze vereniging moet het behoud van het erfgoed tot doel hebben en haar statuten moeten ten minste drie jaar voordien in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt zijn;
- 3° de eigenaar, wanneer hem een stedenbouwkundige vergunning of stedenbouwkundig attest geweigerd is louter omdat zijn goed is ingeschreven op de bewaarlijst en aan bijzondere behoudsvoorwaarden gebonden is.

§ 2. De aanvraag tot royerering van de bewaarlijst of tot wijziging van de bijzondere behoudsvoorwaarden wordt onderzocht volgens de vormen en procedures voorzien voor de inschrijving op de bewaarlijst.

§ 3. De in § 1, tweede lid, bedoelde overheden en personen aan wie de royerering of de wijziging van de voorwaarden

Art. 14. L'avis préalable de la Commission est requis avant la délivrance des autorisations dont un bien relevant du patrimoine immobilier inscrit sur la liste de sauvegarde doit faire l'objet en vertu de dispositions de nature législatives prises dans les matières visées à l'article 107quater de la Constitution.

A l'exception des cas dans lesquels cet avis est déjà requis et organisé en vertu des dispositions de nature législative précitées, le *Gouvernement* organise la procédure relative à cet avis en prescrivant qu'à défaut de s'être prononcée dans un délai déterminé, la Commission est considérée comme ayant remis un avis favorable. (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

Art. 15. Tous les effets de l'inscription sur la liste de sauvegarde s'appliquent aux biens relevant du patrimoine immobilier qui font l'objet d'une procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde, pendant la durée de cette procédure et à partir de la publication au Moniteur belge de la décision du *Gouvernement* d'entamer cette procédure ou à partir de la notification de cette décision si elle est antérieure, jusqu'à l'issue de cette procédure.

Section 3

Radiation de la liste de sauvegarde et modification des conditions de conservation

Art. 16. § 1. S'il est établi que des circonstances nouvelles intervenues depuis la date de l'arrêté inscrivant le bien sur la liste de sauvegarde ont eu pour effet de diminuer l'intérêt du bien relevant du patrimoine immobilier selon les critères définis à l'article 2, 1°, le *Gouvernement* peut, après avis favorable de la Commission, radier de la liste de sauvegarde un bien relevant du patrimoine immobilier ou modifier les conditions particulières de conservation auxquelles ce bien est soumis.

Le *Gouvernement* entame la procédure soit d'initiative, soit sur la proposition de la Commission, soit à la demande:

- 1° du collège des bourgmestre et échevins de la commune où le bien est situé;
- 2° d'une association sans but lucratif qui a recueilli les signatures de cent cinquante personnes âgées de dix-huit ans au moins et domiciliées dans la Région. Cette association doit avoir pour objet social la sauvegarde du patrimoine et ses statuts doivent être publiés au Moniteur belge depuis au moins trois ans;
- 3° du propriétaire, lorsqu'au seul motif que son bien est inscrit sur la liste de sauvegarde ou est soumis à des conditions particulières de conservation, un permis ou un certificat d'urbanisme lui a été refusé.

§ 2. La demande de radiation de la liste de sauvegarde ou de modification des conditions particulières de conservation est instruite selon les formes et procédures prévues pour l'inscription sur la liste de sauvegarde.

§ 3. Les autorités et personnes visées au § 1er, alinéa 2, qui se sont vu refuser la radiation ou la modification des

inzake behoud werd geweigerd, mogen geen nieuwe aanvraag indienen betreffende hetzelfde goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, tenzij andere nieuwe omstandigheden zich voorgedaan hebben.

§ 4. Het tot het onroerende erfgoed behorende goed dat van de lijst geroyeerd werd blijft ingeschreven in de inventaris.

Art. 17. Wanneer een aanvraag tot bescherming ingediend wordt door een particulier die eigenaar is van een op de bewaarlijst ingeschreven goed, schrapt de *Regering* dit goed van de bewaarlijst aan het einde van de beschermingsprocedure.

In geval het goed niet in zijn geheel of gedeeltelijk beschermd zou worden, blijft het ingeschreven in de inventaris.

HOOFDSTUK V

De bescherming

Afdeling 1 *Beschermingsprocedure*

Art. 18. § 1. De *Regering* beschermt de goederen die tot het onroerende erfgoed behoren en stelt de afbakening van een vrijwaringzone vast. Zij zet de beschermingsprocedure in gang op eigen initiatief, op voorstel van de Commissie of op verzoek van de eigenaar wanneer zijn goed ingeschreven is op de bewaarlijst.

§ 2. Na een gunstig advies van de Commissie gekregen te hebben, zet de *Regering* bovendien de beschermingsprocedure in gang voor ieder goed dat tot het onroerende erfgoed behoort:

- 1° hetzij op verzoek van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het goed gelegen is;
- 2° hetzij op verzoek van een vereniging zonder winstoogmerk die de handtekening ingezameld heeft van honderd vijftig personen die ten minste achttien jaar oud zijn en hun woonplaats hebben in het Gewest. Deze vereniging moet als sociaal doel het behoud van het erfgoed hebben en haar statuten moeten minstens drie jaar voordien in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt zijn;
- 3° op verzoek van de eigenaar wanneer zijn goed niet ingeschreven is op de bewaarlijst.

De *Regering* bepaalt de vorm en de inhoud van de in het eerste lid bedoelde verzoeken.

§ 3. De Commissie brengt haar advies uit binnen de negentig dagen nadat zij hierom is verzocht. Na het verstrijken van die termijn wordt het advies geacht ongunstig te zijn.

Art. 19. § 1. De *Regering* brengt haar besluit om de beschermingsprocedure in gang te zetten ter kennis van de gemachtigde ambtenaar aangewezen ingevolge de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw.

conditions de conservation ne peuvent introduire une nouvelle demande relative au même bien relevant du patrimoine immobilier, qu'en la fondant sur d'autres circonstances nouvelles.

§ 4. Le bien relevant du patrimoine immobilier radié de la liste de sauvegarde reste inscrit à l'inventaire.

Art. 17. Lorsqu'une demande de classement est introduite par un particulier, propriétaire d'un bien inscrit sur la liste de sauvegarde, le *Gouvernement* supprime ce bien de la liste de sauvegarde au terme de la procédure de classement.

Au cas où le bien ne serait pas classé en tout ou en partie, il reste inscrit à l'inventaire.

CHAPITRE V

Le classement

Section 1 *Procédure de classement*

Art. 18. § 1. Le *Gouvernement* classe les biens relevant du patrimoine immobilier en arrêtant la délimitation d'une zone de protection. Il entame la procédure de classement soit d'initiative, soit sur la proposition de la Commission, soit à la demande du propriétaire lorsque son bien est inscrit sur la liste de sauvegarde.

§ 2. En outre, après avis favorable de la Commission, le *Gouvernement* entame la procédure de classement de tout bien relevant du patrimoine immobilier:

- 1° soit à la demande du collège des bourgmestre et échevins de la commune ou le bien est situé;
- 2° soit à la demande d'une association sans but lucratif qui a recueilli la signature de cent cinquante personnes âgées de dix-huit ans au moins et domiciliées dans la Région. Cette association doit avoir pour objet social la sauvegarde du patrimoine et ses statuts doivent être publiés au Moniteur belge depuis au moins trois ans;
- 3° soit à la demande du propriétaire lorsque son bien n'est pas inscrit sur la liste de sauvegarde.

Le *Gouvernement* arrête la forme et le contenu des demandes visées à l'alinéa 1er.

§ 3. La Commission donne son avis dans les nonante jours de la demande dont elle est saisie. Passé ce délai, l'avis est réputé défavorable.

Art. 19. § 1. Le *Gouvernement* communique l'arrêté ouvrant la procédure de classement au fonctionnaire délégué désigné en exécution de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme.

Bovendien geeft zij er bij een ter post aangetekende brief kennis van aan:

- 1° de Commissie;
- 2° de gemeente;
- 3° de eigenaar;
- 4° de vereniging zonder winstoogmerk bedoeld in artikel 18, § 2, 2°;
- 5° alle andere personen van wie de *Regering* het nuttig acht dat zij worden ingelicht.

De kennisgeving neemt de in artikel 8 bedoelde vermeldingen over.

De kennisgeving aan de eigenaar die vermeld staat op de kadastrale legger en op het hierop vermelde adres wordt geacht geldig te zijn.

Voor de monumenten wordt een plan tot afbakening van de vrijwaringzone aan het besluit toegevoegd; voor de gehelen, landschappen en archeologische vindplaatsen wordt een plan tot afbakening van deze gehelen, landschappen en archeologische vindplaatsen aan het besluit toegevoegd.

Het besluit van de *Regering* om de beschermingsprocedure in gang te zetten, wordt bovendien bij wege van vermelding in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

§ 2. Binnen vijftien dagen na de kennisgeving van de beslissing is de eigenaar verplicht hiervan kennis te geven aan de huurder, de bewoner en aan elke persoon die de eigenaar, huurder of bewoner zou hebben gelast of toegestaan om werken uit te voeren aan het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, op straffe van hoofdelijk aansprakelijk te worden gesteld voor herstelling van het goed bevolen door de rechtbank krachtens artikel 38.

Deze verplichting dient te worden vermeld in de akte van de kennisgeving van de beslissing.

Art. 20. Binnen vijfenveertig dagen na de kennisgeving kan de eigenaar zijn opmerkingen betreffende het beschermingsontwerp bij een ter post aangetekende brief aan de *Regering* meedelen. Na het verstrijken van deze termijn, wordt de procedure voortgezet.

Art. 21. § 1. Binnen vijfenveertig dagen na de kennisgeving, moet het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het goed dat deel uitmaakt van het onroerende erfgoed gelegen is, zijn advies uitbrengen omtrent het beschermingsontwerp. Na het verstrijken van deze termijn, wordt de procedure voortgezet.

§ 2. Na het verstrijken van de termijn bedoeld in § 1, legt de *Regering* het beschermingsontwerp om advies voor aan de Commissie en geeft zij kennis van de eventuele opmerkingen van de eigenaar en van het advies van het college van burgemeester en schepenen.

De Commissie dient van advies binnen vijfenveertig dagen na de aanvraag. Na die termijn wordt de procedure voortgezet.

Art. 22. De *Regering* neemt het beschermingsbesluit van het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort uiterlijk binnen

En outre, il le notifie par lettre recommandée à la poste:

- 1° à la Commission;
- 2° à la commune;
- 3° au propriétaire;
- 4° à l'association sans but lucratif visée à l'article 18, § 2, 2°;
- 5° à toute autre personne que le *Gouvernement* juge opportun d'informer.

La notification reproduit les mentions visées à l'article 8.

Est réputée valable la notification faite au propriétaire renseigné à la matrice cadastrale et à l'adresse figurant sur cette dernière.

Est annexé à l'arrêté, pour les monuments, un plan délimitant la zone de protection ainsi que pour les ensembles, sites et sites archéologiques, un plan délimitant l'ensemble, le site ou le site archéologique.

L'arrêté du *Gouvernement* ouvrant la procédure de classement est en outre publié par mention au Moniteur belge.

§ 2. Dans les quinze jours suivant la notification de la décision, le propriétaire est tenu d'en informer le locataire, l'occupant ainsi que toute personne que le propriétaire, le locataire ou l'occupant aurait chargée ou autorisée à effectuer des travaux dans le bien relevant du patrimoine immobilier, sous peine d'être tenu pour responsable de la remise en état des lieux ordonnée par le tribunal en vertu de l'article 38.

Mention de cette obligation doit apparaître dans l'acte de notification de la décision.

Art. 20. Dans les quarante-cinq jours de la notification, le propriétaire peut faire connaître au *Gouvernement* et par lettre recommandée à la poste, ses observations au sujet du projet de classement. Passé ce délai, la procédure est poursuivie.

Art. 21. § 1. Dans les quarante-cinq jours de la notification, le collège des bourgmestre et échevins de la commune où le bien relevant du patrimoine immobilier est situé, donne son avis sur le projet de classement. Passé ce délai, la procédure est poursuivie.

§ 2. A l'expiration du délai visé au § 1er, le *Gouvernement* soumet, pour avis, le projet de classement à la Commission et lui communique les observations éventuelles du propriétaire ainsi que l'avis du collège des bourgmestre et échevins.

La Commission donne son avis dans les quarante-cinq jours de la demande. Passé ce délai, la procédure est poursuivie.

Art. 22. Le *Gouvernement* prend l'arrêté de classement du bien relevant du patrimoine immobilier au plus tard dans les

twee jaar te rekenen vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit om de beschermingsprocedure in gang te zetten of vanaf de kennisgeving ervan aan de eigenaar, indien deze eraan voorafgaat. Na deze termijn vervalt de procedure.

Art. 23. Het beschermingsbesluit neemt de verplichte vermeldingen bedoeld in artikel 8 over. Het besluit stelt rondom ieder beschermd goed een vrijwaringzone vast, waarvan het de grenzen bepaalt. Voor de monumenten wordt een plan tot afbakening van de vrijwaringzone aan het besluit toegevoegd, voor de gehelen, landschappen, en archeologische vindplaatsen wordt een afbakening van deze gehelen, landschappen en archeologische vindplaatsen aan het besluit toegevoegd.

Art. 24. § 1. De *Regering* brengt het beschermingsbesluit ter kennis van de gemachtigde ambtenaar aangewezen ingevolge de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de stedenbouw.

Bovendien geeft de *Regering* binnen de termijn die zij bepaalt bij een ter post aangetekende brief kennis van dit besluit aan:

- 1° de Commissie;
- 2° de gemeente;
- 3° de eigenaar;
- 4° de vereniging zonder winstoogmerk bedoeld bij artikel 18, § 2, 2°;
- 5° alle andere personen van wie de *Regering* het nuttig acht dat zij worden ingelicht.

De kennisgeving aan de eigenaar die vermeld staat op de kadastrale legger en op het hierop vermelde adres, wordt geacht geldig te zijn.

§ 2. Binnen vijftien dagen na de kennisgeving van het beschermingsbesluit is de eigenaar verplicht hiervan kennis te geven aan de huurder, de bewoner en aan elke persoon die de eigenaar, huurder of bewoner zou hebben gelast of toegestaan om werken uit te voeren aan het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, op straffe van aansprakelijk te worden gesteld voor de herstelling van het goed bevolen door de rechtbank krachtens artikel 38.

Deze verplichting dient te worden vermeld in de akte van de kennisgeving van het beschermingsbesluit.

Art. 25. Het beschermingsbesluit wordt tegelijk gezonden aan het Belgisch Staatsblad en aan het Kantoor voor Bewaring der hypotheken. Het wordt bindend de dag waarop het bij wege van vermelding wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Ten aanzien van de overheden en personen bedoeld in artikel 24, § 1, is het besluit bindend te rekenen van de kennisgeving ervan, indien deze aan de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad voorafgaat.

Het plan tot afbakening van de vrijwaringzone wordt in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Dit geldt eveneens voor het plan tot afbakening van het geheel, van het landschap of van de archeologische vindplaats.

deux ans à compter de la publication au Moniteur belge ou de la notification au propriétaire, si elle est antérieure, de l'arrêté ouvrant la procédure de classement. Passé ce délai, la procédure est caduque.

Art. 23. L'arrêté de classement reproduit les mentions obligatoires visées à l'article 8. Il établit autour de tout bien classé une zone de protection dont il fixe les limites. Est annexé à l'arrêté de classement, pour les monuments, un plan délimitant cette zone de protection ainsi que pour les ensembles, sites et sites archéologiques, un plan délimitant l'ensemble, le site ou le site archéologique concerné.

Art. 24. § 1. Le *Gouvernement* communique l'arrêté de classement au fonctionnaire délégué désigné en exécution de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme.

En outre, le *Gouvernement* de notifie, dans le délai qu'il détermine, par lettre recommandée à la poste:

- 1° à la Commission;
- 2° à la commune;
- 3° au propriétaire;
- 4° à l'association sans but lucratif visée à l'article 18, § 2, 2°;
- 5° à toute autre personne que le *Gouvernement* juge opportun d'informer.

Est réputée valable la notification faite au propriétaire renseigné à la matrice cadastrale et à l'adresse figurant sur cette dernière.

§ 2. Dans les quinze jours suivant la notification de l'arrêté de classement, le propriétaire est tenu d'en informer le locataire, l'occupant ainsi que toute personne que le propriétaire, le locataire ou l'occupant aurait chargée ou autorisée à effectuer des travaux dans le bien relevant du patrimoine immobilier, sous peine d'être tenu pour responsable de la remise en état des lieux ordonnée par le tribunal en vertu de l'article 38.

Mention de cette obligation doit apparaître dans l'acte de notification de l'arrêté de classement.

Art. 25. L'arrêté de classement est adressé simultanément au Moniteur belge et au Bureau de la Conservation des hypothèques. Il est obligatoire dès le jour de sa publication, par mention, au Moniteur belge.

A l'égard des autorités et personnes visées à l'article 24, § 1er, l'arrêté est obligatoire dès sa notification si celle-ci précède la publication au Moniteur belge.

Le plan délimitant la zone de protection est publié au Moniteur belge. Il en est de même pour le plan délimitant l'ensemble, le site ou le site archéologique.

Afdeling 2 Gevolgen van de bescherming

Art. 26. De artikelen 11, 13 en 14 zijn van toepassing op de gevolgen van de bescherming.

Art. 27. § 1. Het is verboden:

- 1° een goed dat behoort tot het beschermd onroerende erfgoed gedeeltelijk of volledig af te breken;
- 2° een dergelijk goed te gebruiken of het gebruik ervan zodanig te wijzigen dat het zijn waarde verliest volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1°;
- 3° in een dergelijk goed werkzaamheden uit te voeren zonder rekening te houden met bijzondere behoudsvoorwaarden;
- 4° een goed dat behoort tot het beschermd onroerend erfgoed gedeeltelijk of volledig te verplaatsen, tenzij de materiële vrijwaring van het goed dit absoluut vereist en op voorwaarde dat de nodige garanties voor de afbraak, het overbrengen en de wederopbouw ervan op een geschikte plaats genomen zijn. (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 2. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 3. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 4. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 5. De erfdiensbaarheden die ontstaan uit wets- of verordeningbepalingen inzake de wegen- en bouwpolitie zijn niet van toepassing op de goederen van het beschermd onroerende erfgoed indien zij maatregelen ten gevolge kunnen hebben die verboden zijn uit hoofde van paragraaf 1. (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 6. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 7. Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

§ 8. In afwijking van de artikelen 133 en 135 van de nieuwe gemeentewet en artikel 67 van het koninklijk besluit van 10 december 1970 houdende de Huisvestingscode, kan de burgemeester het gedeeltelijk of volledig afbreken van het beschermd goed niet bevelen zonder kennis te geven van zijn beslissing aan de *Regering*.

De beslissing van de burgemeester heeft de goedkeuring van de *Regering*.

De beslissing van de burgemeester wordt van rechtswege uitvoerbaar als er binnen veertig dagen te rekenen vanaf de ontvangst van kennisgeving van de burgemeester geen tegenstrijdige beslissing uitgebracht werd.

§ 9. Het goed behorende tot het beschermd onroerende erfgoed wordt automatisch opgenomen in de inventaris.

Art. 28. Alle gevolgen van de bescherming gelden voor de goederen die behoren tot het onroerende erfgoed waarvoor een beschermingsprocedure aan de gang is, tijdens de duur van die procedure en te rekenen vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit tot het instellen van de beschermingsprocedure of de kennisgeving ervan aan de eigenaar, indien deze eraan voorafgaat.

Section 2 Effets du classement

Art. 26. Les articles 11, 13 et 14 s'appliquent aux effets du classement.

Art. 27. § 1. Il est interdit:

- 1° de démolir en tout ou en partie un bien relevant du patrimoine immobilier classé;
- 2° d'utiliser un tel bien ou d'en modifier l'usage de manière telle qu'il perde son intérêt selon les critères définis à l'article 2, 1°;
- 3° d'exécuter des travaux dans un tel bien en méconnaissance des conditions particulières de conservation;
- 4° de déplacer en tout ou en partie un bien relevant du patrimoine immobilier classé, à moins que la sauvegarde matérielle du bien l'exige impérativement et à condition que les garanties nécessaires pour son démontage, son transfert et son remontage dans un lieu approprié soient prises. (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 2. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 3. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 4. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 5. Les servitudes qui procèdent des dispositions législatives ou réglementaires relatives à la police de la voirie et des constructions ne sont pas applicables aux biens relevant du patrimoine immobilier classés si elles peuvent entraîner des mesures prohibées en vertu du § 1er. (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 6. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 7. Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

§ 8. Par dérogation aux articles 133 et 135 de la nouvelle loi communale et l'article 67 de l'arrêté royal du 10 décembre 1970 portant le Code du logement, le bourgmestre ne peut ordonner la démolition partielle ou totale d'un bien classé sans notifier sa décision au *Gouvernement*.

La décision du bourgmestre est soumise à l'approbation du *Gouvernement*.

Cette décision du bourgmestre devient exécutoire de plein droit s'il n'est pas intervenu de décision contraire notifiée dans le délai de quarante jours suivant la réception de la lettre de notification.

§ 9. Le bien relevant du patrimoine immobilier classé est automatiquement repris à l'inventaire.

Art. 28. Tous les effets du classement s'appliquent aux biens relevant du patrimoine immobilier qui font l'objet d'une procédure de classement, pendant la durée de cette procédure et à compter de la publication au Moniteur belge de l'arrêté ouvrant la procédure de classement ou de sa notification au propriétaire, si elle est antérieure.

Art. 29. In de vrijwaringzone bedoeld in artikel 23 zijn alle handelingen en werkzaamheden, die van die aard zijn dat ze het uitzicht op het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, of vanaf dat goed wijzigen, gebonden aan het advies van de Commissie, evenals de speciale regelen van openbaarmaking.

Art. 30. Het beschermde goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, kan worden geïdentificeerd.

De *Regering* bepaalt de grafische vormgeving, de afmetingen en de plaats van de kentekens en borden die kunnen dienen om het beschermde goed te identificeren.

Afdeling 3 **Procédure tot opheffing van de bescherming**

Art. 31. § 1. Indien vaststaat dat nieuwe omstandigheden sedert de datum van de ondertekening van het beschermingsbesluit de waarde van het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, vermindert volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1°, kan de *Regering* na gunstig advies van de Commissie de bescherming van het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, opheffen of de in artikel 23 bedoelde vrijwaringzone wijzigen.

De *Regering* stelt de procedure in hetzij op eigen initiatief, hetzij op voorstel van de Commissie, hetzij op verzoek van:

- 1° het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het goed gelegen is;
- 2° een vereniging zonder winstoogmerk die de handtekening verzameld heeft van honderd vijftig personen die ten minste achttien jaar oud zijn en hun woonplaats hebben in het Gewest. Deze vereniging moet het behoud van het erfgoed tot doel hebben en haar statuten moeten ten minste drie jaar voordien in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt zijn;
- 3° de eigenaar, wanneer hem een stedenbouwkundige vergunning of attest geweigerd is louter omdat zijn goed beschermd of zich in een vrijwaringzone bevindt.

§ 2. De aanvraag tot opheffing van de bescherming of tot wijziging van de vrijwaringzone is gebonden aan de speciale regels van openbaarmaking. De duur van het openbaar onderzoek wordt vastgesteld op vijftien dagen.

De procedure tot opheffing van de bescherming of tot wijziging van de vrijwaringzone wordt voortgezet volgens de vormen voorzien voor de bescherming.

In geval van uitblijven van het advies na het verstrijken van de in artikel 21, § 2, bedoelde termijn, wordt het echter geacht ongunstig te zijn.

De *Regering* bepaalt de vorm en de inhoud van de documenten die aan het openbaar onderzoek onderworpen zijn.

§ 3. De in § 1, lid 2, bedoelde overheden en personen aan wie de opheffing van de bescherming of de wijziging van de vrijwaringzone werd geweigerd, mogen geen nieuwe aanvraag indienen betreffende hetzelfde goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, tenzij andere nieuwe omstandigheden zich hebben voorgedaan.

Art. 29. Dans la zone de protection visée à l'article 23, tous les actes et travaux de nature à modifier les perspectives sur le bien relevant du patrimoine immobilier ou à partir de celui-ci sont soumis à l'avis de la Commission ainsi qu'aux mesures particulières de publicité.

Art. 30. Le bien classé relevant du patrimoine immobilier peut être identifié.

Le *Gouvernement* arrête le graphisme, les dimensions et l'emplacement des sigles et panneaux pouvant servir à identifier le bien classé.

Section 3 **Procédure de déclassement**

Art. 31. § 1. S'il est établi que des circonstances nouvelles intervenues depuis la date de l'arrêté de classement ont eu pour effet de diminuer l'intérêt du bien relevant du patrimoine immobilier selon les critères définis à l'article 2, 1°, le *Gouvernement* peut, après avis favorable de la Commission, déclasser un bien relevant du patrimoine immobilier ou modifier la zone de protection visée à l'article 23.

Le *Gouvernement* entame la procédure soit d'initiative, soit sur la proposition de la Commission, soit à la demande:

- 1° du collège des bourgmestre et échevins de la commune où le bien est situé;
- 2° d'une association sans but lucratif qui a recueilli les signatures de cent cinquante personnes âgées de dix-huit ans au moins et domiciliées dans la Région. Cette association doit avoir pour objet social la sauvegarde du patrimoine et ses statuts doivent être publiés au *Moniteur belge* depuis au moins trois ans;
- 3° du propriétaire, lorsqu'au seul motif que son bien est classé ou se situe dans une zone de protection, un permis ou un certificat d'urbanisme lui a été refusé.

§ 2. La demande de déclassement ou de modification de la zone de protection est soumise aux mesures particulières de publicité. La durée de l'enquête publique est fixée à quinze jours.

La procédure de déclassement ou de modification de la zone de protection est poursuivie selon les formes prévues pour le classement.

Toutefois, l'avis de la Commission est réputé défavorable en cas de silence persistant à l'expiration du délai visé à l'article 21, § 2.

Le *Gouvernement* arrête la forme et le contenu des documents soumis à l'enquête publique.

§ 3. Les autorités et personnes visées au § 1er, alinéa 2, qui se sont vu refuser le déclassement ou la modification de la zone de protection, ne peuvent introduire une nouvelle demande relative au même bien relevant du patrimoine immobilier qu'en la fondant sur d'autres circonstances nouvelles.

HOOFDSTUK VI

Beheer, werken en toelagen

Art. 32. § 1. Indien werken tot behoud in de zin van artikel 2, 2°, moeten worden uitgevoerd aan een beschermd goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, kan het Gewest, de provincie en de gemeente die erbij betrokken zijn bijdragen in de kosten van deze werken, volgens de voorwaarden die door de *Regering* worden vastgesteld.

§ 2. Ingeval de eigenaar weigert de nodige werken bedoeld in § 1 te doen uitvoeren, kan het Gewest, de provincie of de gemeente in zijn plaats treden. Naar gelang van het geval krijgt de provincie of de gemeente de toelagen die door het Gewest worden toegekend.

Bij gebrek aan overeenstemming met de eigenaar, kunnen het Gewest, de provincie of de gemeente de gedane kosten terugvorderen.

§ 3. Wanneer het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, eigendom is van een natuurlijk persoon of privaatrechtelijk rechtspersoon, kan die, in plaats van de werkzaamheden uit te voeren die nodig zijn voor het behoud van de integriteit van het goed eisen dat het Gewest zijn goed onteigent. Tenzij anders is overeengekomen tussen de betrokken partijen geldt de onteigening voor het gehele goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, ook al is het slechts voor een deel op de bewaarlijst ingeschreven of beschermd, voor zover het op de bewaarlijst ingeschreven of beschermde deel een wezenlijk bestanddeel van het onroerende erfgoed uitmaakt, en voor het terrein dat er noodzakelijk bij behoort.

Art. 33. De *Regering* stelt de voorwaarden voor de toekenning van de in artikel 32 bedoelde toelage vast, de samenstelling van het dossier voor de toelageaanvraag, de procedure, alsmede de financiële bijdragen van het Gewest, de provincie en de gemeente.

Bij het bepalen van de maatstaven die zij hanteert bij het verlenen van een toelage, kan de *Regering* erkenning houden met, ondermeer, de uitvoering van de werken volgens de vrijwaringvoorschriften en de voorschriften van het door de *Regering* goedgekeurde bestek, de onderhoudswerken die in het verleden door de eigenaar werden uitgevoerd, de rechtspersoonlijkheid van de aanvrager, de inkomsten van de privé-eigenaar en met de mate waarin het beschermd goed toegankelijk is voor het publiek.

De *Regering* kan aan de toekenning van toelagen een terugbetalingclausule verbinden, indien het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, wordt verkocht of verhuurd binnen een door haar te bepalen termijn.

HOOFDSTUK VII

Onteigening en vergoedingen

Art. 34. De *Regering* kan, ofwel op eigen initiatief, ofwel op voorstel van de Commissie of van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het goed gelegen is, besluiten tot de onteigening ten algemene nutte van een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, en dat

CHAPITRE VI

Gestion, travaux et subsides

Art. 32. § 1. Lorsque des travaux de conservation, au sens de l'article 2, 2°, d'un bien classé relevant du patrimoine immobilier sont nécessaires, la Région, la province et la commune concernées peuvent intervenir dans les frais de ces travaux, suivant des conditions à fixer par le *Gouvernement*.

§ 2. Dans le cas où le propriétaire refuse de faire exécuter les travaux nécessaires visés au § 1er, la Région, la province ou la commune peut se substituer à lui. Selon le cas, la province ou la commune recueille les subventions accordées par la Région.

A défaut d'accord avec le propriétaire, la Région, la province ou la commune peuvent récupérer les frais engagés.

§ 3. Lorsque le bien relevant du patrimoine immobilier appartient à une personne physique ou morale de droit privé, celle-ci peut, au lieu d'exécuter les travaux qui sont indispensables au maintien de l'intégrité du bien, exiger que la Région procède à l'expropriation de son bien. Sauf convention contraire intervenue entre les parties intéressées, l'expropriation porte sur le bien relevant du patrimoine immobilier tout entier, même s'il n'est inscrit sur la liste de sauvegarde ou classé que pour partie, à la condition que la partie inscrite sur la liste de sauvegarde ou classée constitue un élément essentiel du patrimoine immobilier et sur le terrain qui en est l'accessoire indispensable.

Art. 33. Le *Gouvernement* fixe les conditions d'octroi du subside visé à l'article 32, la composition du dossier de demande de subside, la procédure ainsi que les parts d'intervention de la Région, la province et la commune.

Dans la fixation des critères qu'il retient pour l'octroi d'un subside, le *Gouvernement* peut tenir compte notamment de l'exécution des travaux suivant les prescriptions de protection et du cahier des charges approuvé par le *Gouvernement*, des efforts d'entretien consentis par le propriétaire dans le passé, de la personnalité juridique du demandeur, des revenus du propriétaire privé et de la mesure dans laquelle le bien classé est accessible au public.

Le *Gouvernement* peut assortir l'octroi de subsides d'une clause de remboursement si le bien relevant du patrimoine immobilier est vendu ou loué durant une période qu'il détermine.

CHAPITRE VII

Expropriation

Art. 34. Le *Gouvernement* peut, soit d'initiative, soit sur proposition de la Commission ou du collège des bourgmestre et échevins de la commune où le bien est situé, décider l'expropriation pour cause d'utilité publique, d'un bien relevant du patrimoine immobilier, inscrit sur la liste de

op de bewaarlijst is ingeschreven of beschermd is en waarvoor er gevaar zou bestaan voor afbraak of zware beschadiging.

Op aanvraag van het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeente kan de *Regering* aan deze gemeente machtiging verlenen om onder dezelfde voorwaarden een dergelijk goed ten algemene nutte te onteigenen.

HOOFDSTUK VIII

Toezicht en strafbepalingen

Art. 35. Naast de officieren van de gerechtelijke politie zijn de ambtenaren en technische beambten van de gemeenten die door de *Regering* aangewezen worden, alsook de ambtenaar die zij daartoe afvaardigt, bevoegd om de inbreuken op de bepalingen van deze ordonnantie op te sporen en vast te stellen.

De ambtenaren en beambten hebben toegang tot het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort om alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten.

Zo nodig, wordt er een beroep gedaan op de gewapende macht en geschiedt de verzegeling om de werken te onderbreken

Art. 36. § 1. De *Regering* of de ambtenaar die zij daartoe afvaardigt kan bevelen om de werken te onderbreken die worden uitgevoerd met overtreding van de bepalingen van deze ordonnantie.

Er wordt kennis gegeven van het bevel bij een ter post aangetekende brief binnen acht dagen na de beslissing.

§ 2. De ambtenaren en beambten bedoeld in artikel 35 kunnen mondeling en ter plaatse bevelen om de werken of de handelingen, die met overtreding van de bepalingen van deze ordonnantie, zijn uitgevoerd, onmiddellijk te onderbreken.

Het bevel om de werken te onderbreken moet in een proces-verbaal worden vermeld.

Om de verjaring te voorkomen, moet het bevel binnen vijftien dagen worden bevestigd door de *Regering*.

Van het proces-verbaal houdende vaststelling en de beslissing tot bevestiging, wordt bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs kennisgegeven aan de bouwheer en aan de persoon of ondermeer die de werken uitvoert.

Art. 37. § 1. Met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een geldboete van 250 tot 7.500 EUR of met één van deze straffen alleen, wordt gestraft:

- 1° hij die werken uitvoert met overtreding van artikel 27, § 1;
- 2° Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*);
- 3° hij die verzuimt, overeenkomstig de artikelen 11 en 29, de bijzondere voorwaarden na te leven betreffende het behoud of de vrijwaringzone waaraan het goed

sauvegarde ou classé, qui risque d'être détruit ou gravement détérioré.

A la demande du collège des bourgmestres et échevins de la commune concernée, le *Gouvernement* peut autoriser cette commune à exproprier pour cause d'utilité publique un tel bien et dans les mêmes conditions.

CHAPITRE VIII

Surveillance et dispositions pénales

Art. 35. Indépendamment des officiers de police judiciaire, les fonctionnaires et agents techniques des communes désignés par le *Gouvernement* ainsi que le fonctionnaire qu'il délègue à cette fin, ont qualité pour rechercher et constater les infractions aux dispositions de la présente ordonnance.

Les fonctionnaires et agents ont accès au bien relevant du patrimoine immobilier pour faire toutes recherches et constatations utiles.

Au besoin, l'intervention de la force publique est requise et les scellés sont apposés pour assurer l'interruption des travaux.

Art. 36. § 1. Le *Gouvernement* ou le fonctionnaire qu'il délègue à cette fin, peut ordonner l'interruption des travaux exécutés en infraction aux dispositions de la présente ordonnance.

L'ordre est notifié par lettre recommandée à la poste dans les huit jours de la décision.

§ 2. Les fonctionnaires et agents visés à l'article 35 peuvent ordonner verbalement et sur place l'interruption immédiate des travaux exécutés ou des actes accomplis en infraction aux dispositions de la présente ordonnance.

L'ordre d'interruption des travaux est consigné dans un procès-verbal.

L'ordre doit, sous peine de péremption, être confirmé dans les quinze jours par le *Gouvernement*.

Le procès-verbal de constat et la décision de confirmation sont notifiés par lettre recommandée à la poste avec accusé de réception au maître de l'ouvrage et à la personne ou l'entrepreneur qui exécute les travaux.

Art. 37. § 1. Est puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de 250 à 7.500 EUR, ou d'une de ces peines seulement:

- 1° celui qui effectue des travaux en contravention à l'article 27, § 1er;
- 2° Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)
- 3° celui qui omet de respecter, conformément aux articles 11 et 29, les conditions particulières relatives à la conservation ou la zone de protection auxquelles

gebonden is, dat is ingeschreven op de bewaarlijst, beschermd is, het voorwerp is van een beschermingsprocedure of dat gelegen is in een vrijwaringzone;

- 4° de instrumenterende ambtenaar of elke persoon die voor eigen rekening of als tussenpersoon, verkoopt die bij overdracht van een goed dat tot het onroerende erfgoed behoort dat op de bewaarlijst is ingeschreven, beschermd is of het voorwerp is van een procedure tot bescherming, verzuimt om, overeenkomstig artikel 13, de kwalificaties te vermelden in de akte die de overdracht vaststelt;
- 5° de eigenaar die de verplichting voorgeschreven in de artikelen 9, § 2, 19, § 2 en 24, § 2, niet nakomt om aan de huurder of de bewoner alsmede aan elke persoon die zou zijn gelast werkzaamheden uit te voeren, in overtreding met de bepalingen van deze ordonnantie, kennis te geven van:
- a) het besluit dat de procedure voor de inschrijving op de bewaarlijst in gang zet;
 - b) het besluit tot inschrijving van zijn goed op de bewaarlijst;
 - c) het besluit om de beschermingsprocedure in gang te zetten;
 - d) het besluit tot bescherming;
- 6° hij die werken of handelingen uitgevoerd zal hebben die in strijd zijn met het bevel om de werken te onderbreken of met de bevestiging van dit bevel waarvan kennis gegeven is met toepassing van artikel 36.

§ 2. De straffen zijn echter een gevangenisstraf van vijftien dagen tot zes maanden en een geldboete van 500 tot 15.000 euro, of één van deze straffen alleen, indien de schuldigen aan de in de vorige paragraaf omschreven overtredingen, personen zijn die wegens hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur stellen, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen opstellen. Hetzelfde geldt voor degenen die bij die verrichtingen als tussenpersoon optreden.

Art. 38. Elk vonnis van veroordeling beveelt, op verzoek van de *Regering*, dat het goed dat tot het onroerende erfgoed behoort, in zijn vroegere staat wordt hersteld of dat de nodige werkzaamheden worden uitgevoerd, om het, voor zover mogelijk, zijn vroeger uitzicht terug te geven, op kosten van de veroordeelde, onverminderd de schadevergoeding.

Het bepaalt de termijn voor de uitvoering van de werkzaamheden.

HOOFDSTUK IX

Fiscale bepalingen

Art. 39. Voor het kadastraal inkomen van de goederen die behoren tot het beschermd onroerend erfgoed en die niet worden verhuurd of geëxploiteerd, zoals bedoeld in artikel 20, 1°, van het Wetboek van de Inkomstenbelasting, geldt vrijstelling van onroerende voorheffing.

est soumis le bien inscrit sur la liste de sauvegarde, classé, faisant l'objet d'une procédure de classement ou situé dans une zone de protection;

- 4° l'officier instrumentant ou toute personne mettant en vente, pour son compte ou à titre d'intermédiaire, qui lors du transfert d'un bien relevant du patrimoine immobilier inscrit sur la liste de sauvegarde, classé ou faisant l'objet d'une procédure de classement, omet de mentionner conformément à l'article 13, les qualifications dans l'acte constatant le transfert;
- 5° le propriétaire qui omet de respecter l'obligation prescrite par les articles 9, § 2, 19, § 2 et 24, § 2, de notifier au locataire ou à l'occupant ainsi qu'à toute personne qui aurait été chargé d'exécuter des travaux en contravention avec les dispositions de la présente ordonnance:
- a) l'arrêté entamant la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde;
 - b) l'arrêté portant inscription de son bien sur la liste de sauvegarde;
 - c) l'arrêté ouvrant la procédure de classement;
 - d) l'arrêté de classement;
- 6° celui qui aura poursuivi des travaux ou des actes en violation de l'ordre d'interruption ou de la décision de confirmation de cet ordre, notifiés en application de l'article 36.

§ 2. Toutefois, les peines sont de quinze jours à six mois d'emprisonnement et de 500 à 15.000 euro d'amende ou de l'une de ces peines seulement, lorsque les coupables des infractions définies au paragraphe premier sont des personnes qui, en raison de leur profession ou de leur activité, achètent, lotissent, offrent en vente ou en location, vendent ou donnent en location des immeubles, construisent ou placent des installations fixes ou mobiles. Il en est de même pour ceux qui interviennent dans ces opérations.

Art. 38. Tout jugement de condamnation ordonne à la demande du *Gouvernement* le rétablissement du bien relevant du patrimoine immobilier dans son état antérieur ou les travaux nécessaires pour lui rendre, dans la mesure du possible, son aspect antérieur, aux frais du condamné, sans préjudice des dommages et intérêts.

Il fixe le délai d'exécution des travaux.

CHAPITRE IX

Dispositions fiscales

Art. 39. Le revenu cadastral des biens relevant du patrimoine immobilier classés qui ne sont pas donnés en location ou qui ne font pas l'objet d'une exploitation au sens de l'article 20, 1° du Code des impôts sur les revenus, est immunisé du précompte immobilier.

Art. 40. De goederen die behoren tot het beschermde onroerende erfgoed en die worden geschonken aan het Gewest of aan de stichtingen die het statuut hebben van instelling van openbaar nut, zoals bedoeld in de wet van 27 juli 1921, worden vrijgesteld van rechten van successie, en van overgang bij overlijden, op voorwaarde dat ze in het Gewest zijn gelegen en volgens de criteria van artikel 5 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 op de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten.

In geval van ontbinding van de instelling van openbaar nut, worden de tot het onroerende erfgoed behorende goederen die aan die instelling zijn vermaakt eigendom van het Gewest, niettegenstaande de eventuele statutaire bepalingen.

De krachtens de vorige leden vermaakte goederen zijn onoverdraagbaar en onvervreemdbaar.

HOOFDSTUK X

Slot- en overgangsbepalingen

Art. 41. § 1. Met uitzondering van de bepalingen betreffende de roerende goederen, is de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen niet langer van toepassing op het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Gedurende een periode van zes maanden te rekenen vanaf de inwerkingtreding van deze ordonnantie worden de beschermingsprocedures die aan de gang zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze ordonnantie tot het einde voortgezet overeenkomstig de bepalingen van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen. Na die termijn zullen de beschermingsprocedures die nog steeds aan de gang zijn worden voortgezet overeenkomstig de bepalingen van deze ordonnantie, zonder afbreuk te doen aan de reeds verworven elementen van de procedure met toepassing van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen.

§ 2. De beschermingsbesluiten genomen met toepassing van de wet van 7 augustus 1931 blijven van kracht tot zij overeenkomstig deze ordonnantie zouden worden gewijzigd of opgeheven.

De in deze ordonnantie bepaalde gevolgen van de bescherming zijn verbonden aan de goederen die beschermd zijn met toepassing van de wet van 7 augustus 1931.

Art. 42. Zonder afbreuk te doen aan de met toepassing van artikel 41, § 2, van deze ordonnantie van kracht zijnde beschermingsmaatregelen die bepaald zijn door het gewestplan of het bijzonder plan van aanleg, het gewestelijk of bijzonder bestemmingsplan dat van kracht is, worden alle monumenten en gehelen waarvoor een bouwvergunning afgegeven werd of die voor 1 januari 1932 gebouwd werden, als overgangsmaatregel, en die tot de publicatie van de inventaris van het onroerende erfgoed van het Gewest, beschouwd als ingeschreven op die lijst.

Lid 2 Opgeheven (*Inwerkingtreding: 31-05-2003*)

Art. 43. Gedurende een periode van vijf jaar vanaf de inwerkingtreding van deze ordonnantie, kan de Commissie

Art. 40. Les biens relevant du patrimoine immobilier classés qui sont légués à la Région ou aux fondations ayant le statut d'établissement d'utilité publique au sens de la loi du 27 juillet 1921 sont exempts des droits de succession et de mutation par décès lorsqu'ils sont localisés dans la Région selon les critères définis par l'article 5 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 sur le financement des Communautés et des Régions.

En cas de dissolution de l'établissement d'utilité publique, les biens relevant du patrimoine immobilier légués à celui-ci deviennent propriété de la Région, nonobstant les dispositions statutaires éventuelles.

Les biens légués en vertu des alinéas précédents sont inaliénables et incessibles.

CHAPITRE X

Dispositions finales et transitoires

Art. 41. § 1. A l'exception des dispositions relatives aux objets mobiliers, la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites cesse d'être applicable à la Région de Bruxelles-Capitale.

Toutefois, pendant une durée de six mois à compter de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance, les procédures de classement en cours au moment de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance sont poursuivies jusqu'à leur terme conformément aux dispositions de la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites. Passe ce délai, les procédures de classement toujours en cours seront poursuivies conformément aux dispositions de la présente ordonnance sous le bénéfice des éléments de procédure déjà acquis en application de la loi du 7 août 1931 sur la conservation des monuments et des sites.

§ 2. Les arrêtés de classement pris en application de la loi du 7 août 1931 restent en vigueur jusqu'au moment où ils seraient modifiés ou abrogés conformément à la présente ordonnance.

Les effets du classement prévus par la présente ordonnance s'attachent aux biens classés en application de la loi du 7 août 1931.

Art. 42. Sans préjudice des mesures de protection en vigueur en application de l'article 41, § 2, de la présente ordonnance et des mesures particulières déterminées par les plans de secteur ou particulier d'aménagement, régional ou particulier d'affectation du sol en vigueur, tous les monuments et ensembles qui ont fait l'objet d'une autorisation de bâtir ou d'une construction antérieure au 1er janvier 1932 sont, à titre transitoire, considérés comme inscrits d'office dans l'inventaire du patrimoine immobilier de la Région jusqu'à la publication de cet inventaire.

Alinéa 2 Abrogé (*Entrée en vigueur: 31-05-2003*)

Art. 43. Pendant une durée de cinq ans prenant cours à compter de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance, la

door haar beslissing met redenen te omkleden de door artikel 7, § 2, en artikel 18, § 3, bepaalde termijn met negentig dagen verlengen.

Art. 44. § 1. Voor de toepassing van dit artikel moet men verstaan onder:

- 1° archeologische goederen: overblijfselen, voorwerpen of sporen van het verleden;
- 2° peiling: de verrichting waarbij de staat van een archeologische vindplaats gewijzigd wordt en die bestemd is om zich te vergewissen van het bestaan, de natuur of de omvang ervan;
- 3° opgravingen: het geheel van verrichtingen en werken die bestemd zijn voor de systematische verkenning van een deel of het geheel van een archeologische vindplaats.

§ 2. Gedurende een periode van drie jaar vanaf de inwerkingtreding van deze ordonnantie, moet elke toevallige ontdekking van archeologische goederen binnen acht dagen door de ontdekker gemeld worden aan de eigenaar van de archeologische vindplaats alsook aan de *Regering*. De *Regering* kan een bezoek brengen aan de plaats waar de archeologische goederen ontdekt werden en elke noodzakelijk maatregel voorschrijven voor het behoud van de archeologische vindplaats en de ontdekte goederen.

Zij brengt de Commissie op de hoogte van de ontdekking en van de getroffen maatregelen.

§ 3. Gedurende een periode van drie jaar vanaf de inwerkingtreding van deze ordonnantie, in geval van toevallige ontdekkingen van archeologische goederen tijdens de uitvoering van een stedenbouwkundige of verkavelingsvergunning kan de *Regering* beslissen dat het om het openbaar nut gaat om:

- 1° hetzij de uitvoering van de stedenbouwkundige of verkavelingsvergunning te onderbreken gedurende een periode van maximaal zestig dagen;
- 2° hetzij de stedenbouwkundige of verkavelingsvergunning in te trekken, peilingen of opgravingen te verrichten en de noodzakelijke voorwaarden te bepalen voor het behoud van landschap en ontdekte goederen en waarvoor later een vergunning uitgereikt zou kunnen worden.

Art. 45. Wanneer deze ordonnantie en een andere wettekst van toepassing zijn op een goed dat behoort tot het onroerende erfgoed, zijn de gevolgen en verplichtingen van beide van toepassing

Art. 46. Deze ordonnantie treedt in werking op de door de *Regering* vastgestelde data en uiterlijk op 1 november 1993, met uitzondering van de artikelen 27, § 1, 28, 41, § 2, en 45, die vanaf 1 maart 1993 uitwerking zullen hebben*.

*Inwerkingtreding gewijzigde artikels:

- Ordonnantie van 18 juli 2002, B.St. 7 augustus 2002
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 12 december 2002, B.St. 17 januari 2003
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 11 april 2003, B.St. 26 mei 2003

Commission peut allonger de nonante jours le délai prévu aux articles 7, § 2 et 18, § 3, en motivant sa décision.

Art. 44. § 1. Pour l'application de cet article, il faut entendre par:

- 1° biens archéologiques: les restes, objets ou traces du passé;
- 2° sondage: l'opération impliquant modification de l'état d'un site archéologique, destinée à s'assurer de l'existence, de la nature ou de l'étendue de celui-ci;
- 3° fouilles: l'ensemble des opérations et travaux tendant à l'exploration systématique de tout ou partie d'un site archéologique.

§ 2. Pendant une durée de trois ans à compter de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance, toute découverte fortuite de biens archéologiques doit être déclarée par son auteur dans les huit jours au propriétaire du site archéologique ainsi qu'au *Gouvernement*. Le *Gouvernement* peut faire visiter le lieu où les biens archéologiques ont été découverts et prescrire toute mesure utile en vue de la préservation du site ainsi que des biens découverts.

Il avise la Commission de la découverte et des mesures prises.

§ 3. Pendant une durée de trois ans à compter de l'entrée en vigueur de la présente ordonnance, en cas de découverte fortuite de biens archéologiques lors de la mise en oeuvre d'un permis d'urbanisme ou de lotir, le *Gouvernement* peut décider qu'il est d'utilité publique:

- 1° soit de suspendre, pour un délai n'excédant pas soixante jours, l'exécution du permis d'urbanisme ou de lotir;
- 2° soit de retirer le permis d'urbanisme ou de lotir, de faire procéder à des sondages ou à des fouilles et de déterminer les conditions nécessaires à la préservation du site et des biens découverts et auxquelles pourrait être octroyé un permis ultérieur.

Art. 45. Lorsque la présente ordonnance et un autre texte législatif s'appliquent à un bien relevant du patrimoine immobilier, leurs effets et obligations sont d'application cumulative.

Art. 46. La présente ordonnance entre en vigueur aux dates fixées par le *Gouvernement* et au plus tard le 1er novembre 1993, à l'exception des articles 27, § 1er, 28, 41, § 2, et 45, qui produisent leurs effets le 1er mars 1993*.

*Entrée en vigueur des articles modifiées:

- Ordonnance du 18 juillet 2002, M.B. 7 août 2002
- Arrêté de la Région de Bruxelles-Capitale du 12 décembre 2002, M.B. 17 janvier 2003
- Arrêté de la Région de Bruxelles-Capitale du 11 avril 2003, M.B. 26 mai 2003